

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 „ — „

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, május 25.

Zátonyra jutott kiegyezés.

Abban az országos botrányban, melyet tegnap a »tisztelt Házban« és annak környékén rendezett a függetlenségi pártnak néhány — a tisztességérzetéről teljesen megfélemedezett — tagja, minden különös hatás nélkül hangzott el Bánffy miniszterelnöknek nagyfontosságú nyilatkozata, amely nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy a kiegyezés ügye teljesen zátonyra jutott, megfeneklett.

Ha Bánffy miniszterelnök, aki különben az Agliardi-affaire óta tulságosan óvatos szokott lenni az ilyen fajtaú kijelentésekben, ha ő nem habozik kijelenteni, hogy nincs már semmi »kilátása« reá, hogy Ausztriában a nyári szüneteket megelőzőleg vagy a nyár folyama alatt a kiegyezésre vonatkozó javaslatok bizottsági tárgyalás alá vonhatók legyenek, — akkor csakugyan csehül állanak odaát a dolgok.

Es csehül áll az egész kiegyezés.

Bánffy kijelentette tegnap azt is, hogy legfőleg csak szeptemberben fog intézkedni a kiegyezési javaslatoknak bizottsági tárgyalása iránt. Vagyis más szóval, abból a 29 javaslatból, ami három esztendői tárgyalások eredménye, nem lesz törvény ujesztendőre, az már bizonyos.

Ha csak legfőleg szeptemberben intézkedhetik a kormány a bizottsági tárgyalás iránt, akkor már nincs idő arra, hogy a rendes javaslatokon és az indemnitin kívül (a költségvetésről nem is szólva) ezek a kiegyezési javaslatok törvényerőre emelkedhessenek.

Mi lehet tehát a kormány terve a ki-

egyezés rendezését illetőleg? Erre már hiába keresünk felvilágosítást a miniszterelnök nyilatkozataiban.

A félhivatalos sajtó is csak tapogatózik.

A multkor, alig néhány napja azt irták, hogy Thun gróf az osztrák miniszterelnök a válságos helyzet megoldására újabb provizoriumot ajánlott, — erről azonban hallani sem akar a hajthatatlan Bánffy. Sőt, hogy nagyobb legyen a hatás, publikálták a kormánynak az önálló vámtarifa életbeléptetésére vonatkozó tervezetéseit.

Most pedig azt hirdetik, hogy ilyen körülmények közt a kormány nem tehet egyebet, mint az új provizoriumra nézve tesz javaslatot, ami — írja a félhivatalos — egyébként nem zárja ki, hogy a vámügyeket önálló rendelkezésekkel intézzék el.

Ezt a halvány reményt azonban csakhamar semmivé tette Goluchovszky külügyminiszter kommunikéje. A hatalmas külügyminiszter, mint alább olvasható, erősen ostromozza a monarchia mindkét államában nyilvánuló »különválsági sportot«. Figyelmezteti azokat, akik »elitélendő könnyelműséggel játszanak a tüzzel itt és amott«.

A magyar közjog ugyan nem ad felhatalmazást a külügyminiszternek, hogy államférfiainkat leczkéztesse, de az ő szava rendesen nem talál süket fülekre Bánffynál. Azt az önálló rendelkezést csakhamar lefogják szerelni és kénytelen-kelletlen megint előtérbe lép az új provizorium — önálló vámtarifa nélkül. Es akkor kitör a válság nemcsak Ausztriában, hanem nálunk is.

Az a napi rend, amelyet Bánffy adott

a Háznak, nyugalmat jelent a nyári hónapokban, de csak olyan nyugalmat, amilyen a zivatart szokta megelőzni.

A kiegyezés válsága őszre lett halasztva, de akkor annál nagyobb erővel fog kitörni s valószínűleg válságot hoz nemcsak a kormányra, hanem a magyar parlamentarizmusra is.

A „Fremdenblatt“ a delegációk tárgyalásairól.

A külügyminisztérium lapja a „Fremdenblatt“ örömmel üdvözlö, hogy az osztrák delegációban végre megint tárgyilagossá nyilatkozatok voltak hallhatók az osztrák-magyar vámegység fenntartása érdekében. A sok sport-ághoz itt egy újabb társult, a különválás sportja. Elitélendő könnyelműséggel játszanak a tüzzel itt és amott. Ugyanazok az emberek a kik magasztalják a közép-európai vámegyesületet, ugy látszik hajlandók saját otthonukba tüzesóvát hajítani. Épen Ausztria és Magyarország különböző voltában rejlik gazdasági egységük és közösségük bizonyítéka, mert ez teszi lehetővé az áruk természetszerű kicserélését. A különválás mindkét elemnek kárt okozna. Mindegyiküknek saját érdeke kell, hogy arra indítsa őket, hogy védelmet és támaszt továbbra is a szilárd összetartásban keressenek. Ezért Ausztriában némileg elidegenítőleg hatott az, hogy a magyar delegáció külügyi albizottságának jelentése milyen szorosan vonta meg a monarchia kereskedelmi nagyhatalmi politikájának érdekkörét. A közösségi tudat fenntartására az érdekkörnek ilyen szoros elhatárolása nem előnyös. Ha az osztrák iparnak sikerül az új piacokat hódítani, akkor az előnyére válik Magyarország mezőgazdaságának is, mert emelkedik általa vevőink és fogyasztóink fogyasztási képessége és ipari kivitelünk

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A tanuk.

Irta: Mendelényi Béla.

Nincs megindítóbb valami, mikor valamelyik bünper a szokott formák között megindul, lefolyik és befejeződik.

Es ha az ember minden rokon — és ellenszenv nélkül leül az újságírói asztalhoz, csak azért, hogy pontos híu képét adja annak a bizonyos csodabogárnak, amit »szenzációs végtárgyalás« név alatt ismer és jelez a közfelfogás, bizony sokkal több mulatságos dolgot lát és hall, semmint azt eleve is hinné és várná.

Igy azután vitára kel az emberben a lelkiismeretes újságíró a humoristával és mig azon tündökönk, hogy minő hangon írjunk tudósítást a szemünk előtt lejátszódott jobbnál-jobb jelenetekről, észrevétlenül is a humorista lesz irányadó bennünk és megszületik a borgis, mint a nagyképű komoly referáda helyettesítője.

Igy jártam én is, mikor ismételt és szigorú utasításoknak engedve, Berettyó-Ujfaluban kiszállottam, hogy színről-színre lássak egy napot az ott folyó »szenzációs végtárgyalásból«.

Szerencsétlenségemre csak délelben érkezhettem oda és így fél nap elveszett reám nézve.

Am a mi 1/2 1-től kezdve délutáni 6 óráig történt, arról annál hübb képet adhatok.

Ime:

Mikor a bámulatos portengerben bejutottam a falu közepébe, itt, az »Oroszlán«-ban nevezett sokoldalú vendégfogadó előtt impozáns tömeget találtam.

Szent volt bennem a meggyőződés, hogy ez a rizsmányi sokadalom egytől-egyig a drámailag érdekes végtárgyalás alkalmából szorong, nyűzsög, hemzseg és várakozik itt.

Pedig dehogyan is; délután három órára volt kitűzve a tárgyalás, de ezzel egyidejűleg a zárt és nyílt árlejtés is a B.-Ujfaluban építendő 7000 forintos vágóhid építésére is. Hatan pályáztak, erős volt a korteskedés és erős volt a kilátás arra nézve is, hogy a jóhiszemű pályázók, no meg a vállalkozók is nem hiába hűtettek be számos üvegekre rugó sörkosztokat.

Ilyenkor pedig sok ám az olyan, aki jelen volt, meg közremunkált.

A tárgyalásra kijelölt első emeleti nagyterem be volt csukva s ott, az ajtóban tudtam meg a később ugyancsak szereplő, egy öreg paraszttól, hogy az urak ebédelni vannak.

Még pedig a vádlott, mint házigazda védőjével, a törvényszék pedig lennt az étteremben. Lementem hát én is és mesés olcsó áron bámulatosan szerényen megebédeltem. Ezek után pedig, tisztelettel kitérve a szigorú tekin-

tetű törvényszék, mint asztaltársaság figyelme elöl a biliárdszobába vonultam. Partner akadt, aki a gyalázatos asztal és a véres verekedésekre szabott dákók ellenében megvigasztalt azzal, hogy 3 órakor megkezdődik a délutáni tárgyalás.

S mig minden lökésem csütörtököt mondott az asztalon, addig gyölmölcsözőleg kitudtam a déle 6-ti tárgyalás menetét.

Igy aztán lassan csak elértük a 3 órát.

Húzamosabb kísérletek után aztán be is jutottam a nagyterembe, ami nagynak ugyan elég kicsi, de végtárgyalásra való nézvést — ad hoc — meglehetősen van berendezve.

Bőrrel bevont asztalok, újonuj tollak, friss töltésű tinták, papiros özönszám és bámulatos szomjuságra szabott pohár vizek.

A hallgatónak szánt löczák üresek. A hangulat nyomott és erősen ünnepélyes.

Lassanként azonban megtelnek a padok s csak időnkint indul meg holmi népvándorlás, a teremből kifelé, mikor ugyanis elnök felszólal, hogy: Akik ki akarnak menni, most menjenek ki.

Vádlott rendkívül érdekes, tipikus alak. Diskrét, fekete öltözete, gonddal ápolat szénfekete bajusza és haja, villogó szemei és arczának nagy akaraterőre valló kifejezése első tekintetre elárulják az uri embert, meg a szittyát. Daliás, délczeg alak, rokonszenvet

részben a külföldre terelődik. Ugyanezeknek a megfontolásoknak kell Ausztriát vezetnie, a mikor Magyarország mezőgazdasági termelésének és kivitelének emeléséről van szó. Erről nem szabad lenne megfeledkezni akkor, a mikor Ausztriában vagy Magyarországon az agitáció hullámai magasabbra csapnak. A különvált sportja különben is mindkét félnek csak árthat.

Országos közoktatásügyi tanács.

Legelőkelőbb tanfértek gyűltek egybe ma délelőtt a Tud. Akadémia kistermében, ahol az Országos közoktatásügyi tanács megkezdte több napra terjedő tanácskozásait. A tárgyalásnak egyetlen és kiválóan fontos pontja a középiskolai tantervek revíziója, a mely hosszú idő óta foglalkoztatja a tanügyi köröket s alig van e szakmába vágó terület, a mely a kérdéssel bekatóan ne foglalkozott volna. Az ülés 10 órakor kezdődött. Az egybegyűltek sorában láttuk: Zsilinszky Mihály államtitkárt, Fehér Ipoly panonhalmi főapátot, Beöthy Zsolt, Heinrich Gusztáv, König Gyula, Pauer Imre, Fröhlich Izidor, Vécsey Tamás, Alexander Bernát, Kisfaludy A. Béla, Hegedüs István, Lipthay Sándor, Lánosz Gyula egyetemi tanárokat, Szász Károly ev. ref. püspököt, Hóman Ottó min. tanácsost, Verédy Károly és Neményi Imre tanfelügyelőket, Komlóssy Ferencz kanonokot, Halász Ferencz, Molnár Viktor és Morlin Emil min. osztálytanácsosokat, Papp Géza orsz. képviselőket stb.

Wlassics Gyula kultuszminisztert, aki 10 óra után érkezett meg, lelkes éljenzéssel fogadták. A miniszter elfoglalván az elnöki széket, megnyitotta az Országos közoktatásügyi tanács ülését.

A beszédét hosszan éljenzették és tapsolták.

A munkalatók vezérelvei.

Beöthy Zsolt alelnök szólalt fel azután. A tanácskozás megkezdése előtt az állandó bizottság köszönetét tolmácsolja a miniszternek megjelenéséért és nagyfontosságú nyilatkozataiért. A nyilatkozatok sokoldalúsága is gazdag tanulság, de amellől lelkesítő, emelő meggyőződést teremt. Megerősíti a tanfértek lelkében azt a meggyőződést, hogy a magyar közoktatásügy vezetése oly férfiu kezébe van letéve, a ki az eszmék magasában, a célok határozott-

ságában hivatott vezérük. Ez a meggyőződés mindennél jobban megerősíti a magyar tanügyi intézőknek összhangját s mindennél jobban emeli a közoktatásügy színvonalát. Főlelölti azután azt a két szempontot, amelyeket a miniszter a középiskolai tanterv revíziójának munkálatainál az állandó bizottság figyelmébe ajánlott, e két szempont: a *talterhelés* kérdése, a mely tulajdonképen nem egyéb, mint a módszer kérdése és a *nemzeti szempont*. A bizottság mindkettőt szem előtt tartotta s ajánlja annak munkálatait az összes ülés figyelmébe.

Az állandó bizottság évi beszámolóját Sebestyén Gyula tükör olvasta fel. A jelentést, a mely kiterjeszkedik az állandó bizottság lefolyt évi működésének minden ágára, az összes ülés jóváhagyólag tudomásul vette.

A vita kezdete.

Ezután belefogtak az állandó-bizottság javaslatán alapján a középiskolai tantervek revíziójának tárgyalásába.

Lád Károly a javaslatnak egy passzusa ellen szólal fel, amely azt állítja, hogy a polgári iskolák önállóságra törekvése a nemzeti egységet fenyegeti.

Balogh Péter a magyar nyelv és irodalom tanítása mellett a külföldi irodalom és költészet elhanyagolását nem tartja helyesnek. Egészséges nemzeti szellem csak úgy fejlődhetik, ha a külföld jelesinek műveit összehasonlítjuk a mieinkével. E célból felemelendőknek tartja az órák számát.

Lánosz Gyula méltányolja Balogh intencióit, de azért a bizottság javaslatát egész terjedelmében elfogadja, csupán stílári módosítást ajánl.

Simonyi Zsigmond azt kívánja, hogy a középiskola első osztályában a magyar nyelv tanítása csak az alaktan legfontosabb részeire szorítkozzék. A VII. osztályba a magyar nyelv történetének áttekintését is fel öhajlja venni.

Szamosi János dr. a magyar nyelv tanóráinak számát a gimnáziumban, és reáliskolában egyenlővé akarja tenni.

Dóczy Imre általánosságban akar néhány megjegyzést tenni. Nagy elismeréssel adózik az állandó bizottság működésének, de sok helyen túltengést lát ugy a nemzeti szempont, mint a talterhelés kérdésének megoldásában.

Ismét a vizpazarlás.

— A főmérnök előterjesztése. —

Általános a vélemény, hogy Nagyvárad városa egy félszázad óta nem létesített olyan intézményt, mint a vízmű. Az orvosok azt

mondják, a kitűnő víznek lehet betudni, hogy a ragályos betegségeket a minimalisra lehetett szorítani. A nagy közönség pedig nem győzi dicsérni a jó vizet s a vízmű által nyújtott kényelmet.

Amint azonban a téli hideg idő, vagy a nyári forróság beköszönt, előtérbe toltul a vízmizeria: a sajtóban, falragaszokon egymást éri a felszólalás, figyelmeztetés, hogy takarékosan bánjanak a vízzel, mert egy szép napon arra ébredünk, hogy — nincs elég víz.

A tegnapi tanácsülésen Busch Dávid főmérnök ismét előterjesztést tett, hogy a meleg idő beállta óta olyan nagy naponként a vizpazarlás, hogy a vízvezetési telep két gépje éjjel, nappal alig bír elég vizet szolgáltatni a magas tartályba.

Ezen előterjesztés folytán a tanács-tagok hosszasan tárgyalták az ügyet.

Felmerült a kérdés, hogy jóvalójában a vizpazarlás, vagy más baj okozza a nagy tömegű vízszükségletet.

A főmérnök azt állítja, hogy az udvarok és a járdák locsolása okozza a vízpocsékolást, s a házaknál levő locsoló-csapok elzárását javasolja.

Emlékezünk azonban, hogy a vízvezetési berendezés egyik alapos ismerője: dr. Berkovics Ferencz figyelmeztette a főmérnököt, hogy nézzen utána, vajjon a kishidőnél levő csatornába nem ömlik-e valamelyik elrepedt csőből a víz, mert oly tömeg víz fut le azon csatornába *állandóan*, a mennyi aligha kerül éjjel a házakból a csatornába.

Hogy a dr. Berkovics Ferencz feltevése nagyon is elfordulhat, bizonyítja egy megtörtént eset. A Rimanóczy épülete mellett *egy csőrepedés folytán 24 óránként 900 köbméter víz ömlött a vízvezetékéből a csatornába és ezen keresztül a Körörszbe.*

Egy más kérdés pedig az, hogy mit tegyen hát a háztulajdonos: ha naponta kétszer nem locsoltatja háza előtt a gyalogutat, a rendőrkapitányi hivatal rárója a bírságot; ha pedig eleget tesz a kapitányi hivatal rendelkezésének, vizpazarlás címén lesz megbüntetve.

A városi tanács végre is akként határozott, hogy felhívja a lakosságot, miszerint az udvarokat ne locsolják.

keltő. Sokat jegyez; ebben határozottan több sikert ér el, mint a tárgyalás jegyzője, akinek lassabban mozog az írónja és sokszor félreérti a tanuk szavait.

A védő nagyon intelligens, finom modoru jogász; színes irónokkal teszi meg jegyzéseit és élesen figyel. Rendkívül óvatos, különösen az ügyészszel szemben, a kinek fogós kérdéseit nem egyszer kifogásolja is. Az ügyész pedig nem szól, csak néha néha, de meglátszik ezen az igénytelen alakon, hogy nagyon otthon van minden dolgában és ha a védelem nagyszabású lesz, bizvást az lesz az a vádbeszéd is, a mit ez a közvándló el fog mondani szombaton.

Az elnök a szokott alak; szenttelen, egyhangú, de azért három ízben elveszti türelmét, mikor az egyik tanu vitára kel vele, a másik meg sehogy sem akarja szavait megérteni, mert föld-süket. A két szavazó bíró típusa a magyar bírónak. Kerek arcú, kedves modoru férfiu mind a kettő és nyomban felszólalnak, mikor az élessé vált hangot mérsékelni kell.

Ily keretben azután hihetetlenül komikus hatása az a csomó tanu, akik elsorjázanak. Alig egy-kettő közöttük olyan, akinek vallomása határozott és az őszinte kétségen kívül álló igazság színezetét viselné magán.

A legelső például bejön, leül és kijelenti, hogy nem tud, nem látott semmit. Figyelmeztetik, hogy a hamis tanuságtételért 5 évig ter-

jedhető fegyház jár. Nem, ő nem vall. Ekkor a fejére olvassák, hogy a vizsgálóbíró előtt nagyon terhelő vallomást tett. Még sem vall. Dacosan leszzegezi szeméit. Elnök türelmét veszíti. A tárgyalás nyugodt hangulata kard élen lebeg. Ekkor azután az egyik bíró biztatására kitor belőle, hogy készletve volt a terhelő vallomásra. Nagy nehezen megnevezi a bujogatót is. Azután pedig buzgó dicséretébe kezd a vádlott személyének. Általános elképedés. Szembesítés, meghíttetés.

A másik tanu még eredetibb alak; bár maga is jogász ember, többször ellentmondásba keveredik korábbi vallomásával. Sokszor ki kell igazítani szavait, mert nem egészen érthetők. Vallomása általában enyhítő lenne; de súlyos vádat mond végül mégis a vádlott szemébe.

Őt és egy másik bíró nem hiteltették meg, de a többi tanu eleve is figyelmezteti elnök arra, hogy vallomásukra esküt kell tenniük. Figyelmeztetik őket egyenként, hogy büntetés jár a hamis tanuságtételért.

De mit használ mindez? csak egy vanköz-tük olyan, a ki határozottan szemébe mondja a vádlottnak, hogy igenis megsarcolta őt és társait és hogy 32 forintot fizetett is neki a lakásán.

A többi azonban kétségbeejtő alak; egyik sem emlékezik határozottan semmire; csak úgy gondolja, hogy talán így vagy úgy volt. Az

egyik azzal áll elő, hogy 20 forintja eleszött, de hogy hogyan és hol, arról fogalma sincs. A másik azt erősíti, hogy vádlottnak kezeihez fizette le a kriminált pénzösszeget, s mikor szembesítik vádlottal, nem ismer reá, sőt határozottan állítja, hogy nem ez volt az. A harmadik süket, mint a föld; a hozzá ordított kérdésekre nagy lelki nyugalommal felel, de olyan feleleteket ad, hogy lebergi rabbi legyen, a ki azon eligazodik; végül aztán kijelenti, hogy 62 éves és megesküszik arra, amit mondott, de bizony nem igen emlékszik semmire.

Legjobb azonban egy özvegy asszony; mielőtt behívják tanuság tételre, vádlott beismeri, hogy tanunak visszajáró 15 frt nem lett postára adva, valószínűleg feledékenységből. Már most behívják a terhelő tanut; ez azután kijelenti, hogy de bizony megkapta ő ezt a pénzt a vádlotól. Szembesítik vádlottal; ez tagad; ám az asszony nem tágit. Pedig korábbi vallomása erősen terhelő volt ám.

De hát így csak a zür-zavar növekedik és igazán kíváncsian várom, hogy ennek a 130 vagy 140 tanunak a vallomása között lesz-e vajjon 10 olyan, a melyiket komolyan vehet a tanuvallomásokra, mint legfőbb bizonyításra épített törvényező földi igazságszolgáltatás, ott kinnt Berettyó-Ujfaluban?

Népszerű bölcsész.

— Esküdtzéki végtárgyalás. —

Érdekes napja volt tegnap a törvényszéknek: ítéletet mondtak egy rajongó felett, aki magát bölcsésznek mondja, s aki minden eszöket felhasznál arra, hogy lázítson a törvény s a társadalom ellen. Ezen czéljának elősegítésére folyóiratot is indított, ami azután telve van az ő eszméivel.

„Népszerű bölcsész” a czime ennek a folyóiratnak, amely már két év óta áll fenn, s minden egyes száma sok bajt okozott az ügyészségnek, azonban mindig sikerült ki- csusznia az igazságszolgáltatás elől, mert azt hitték, hogy sikerülni fog őt kiábrándítani; azonban ez nem sikerült, sőt az ez évi első számban még sokkal erősebb kirohanást intézett.

A kirohanásnak a háttere pedig az, hogy a bölcsész urat, aki kuruzslással foglalkozik és ebből él, a járásbíróóság kuruzslásért elítélte nyolcz napi fogházra, ami ellen a bölcsész hiába tiltakozott s így efeletti haragjában írta a cikket, amelyben kijelenti, hogy ő nem türi, hogy felette emberek bíraskodjanak, s megtagadja benne a bíróságok hatalmát s rágalmazza a bírókat.

A bölcsész ur azonban hiába tagadta meg a bíróságok hatalmát, az esküdtzék egyhangulag bűnösnek mondta ki s a törvényszék ezért *egy esztendei államfogházra* ítélte, s így mégis csak kénytelen lesz meghajolni a hatalom előtt s lefogja ülni a büntetést, hiába tiltakozik a büntetés ellen.

Maga a cikk különben azt a benyomást teszi az emberre, hogy azt nem is irhatta ép elméjű ember, legfeljebb egy *rajongó*, mert az teljesen zavaros és olyan kifejezésekkel van telve, aminőt normális észjárású ember használni nem szokott.

Az ítéletből levonhatja magának a tanúságot a bölcsész, mert láthatja, hogy a társadalmi rendet s a bíróságot megátadni s az ellen olyan *módon lázítani*, amint azt ő tette, nem szabad senkinek sem, még ha Nyiry Eleknek hívják is, vagy ha foglalkozására nézve bölcsész.

Ha a bölcsész ur közérdekeket szolgálva támadta volna meg a bírói kart, úgy némileg lehetne menteni, de amikor *tisztán magánérdekből* a saját tisztázása véget teszi, azt menteni nem lehet.

A tárgyalásnak a lefolyása különben a következő volt:

Az elnök *Millye* Gyula kilencz órakor megnyitva a tárgyalást, konstata, hogy a vád képviselőjében megjelent *Perjéssy* Mihály kir. ügyész, míg a vádlott nem jelent meg. Azután kisorsolták az esküdtteket, amikor is az ügyész élt visszavetési jogával. Az esküdtzék a következőképpen alakult meg:

Hoványi Géza, Pojárn János, Karger Sándor, Steiner M. Albert, Kováts Károly, Harsányi József, Andriška Károly, Sonnenfeld Zsigmond, Czegléd Sándor, Paczauer József, Kiss Dávid. Pótesküdték: Kunz Guszláv és Mihalovits József.

A tárgyaláson *Millye* Gyula elnökölt, a tanácsnok tagjai voltak *Nagy* József és *Simai* Gyula, jegyző *Görömbey* István.

A vádhatóságot *Perjéssy* Mihály ügyész képviselte.

Az esküdtzéknek a megalakulása után felolvasták a vádlott vallomását, amiből kint, hogy 41 éves, talpasi lakos s magát „bölcsésznek” mondta.

Ezután az elnök felolvastatta a vádlevelet, majd az inkriminált cikket ami a „Népszerű bölcsész” című havi folyóirat februári számában jelent meg ezzel a címmel: *Védelmem részletezése*.

A cikk mintegy 25 nyomtatott oldalra

terjed, ami telve van lázító s izgató részletekkel.

Nem lehetséges még csak rövid kivonatban sem beszámolni a cikkről mert az annyira borzalmas.

Mutatóul álljon itt néhány hatásosabb részlet:

A bíróságok működésére vonatkozólag megjegyzi, hogy az aljasabb mint a szegény legények eljárása, akik fosztogatják a népet, de később megjegyzi, hogy nem lesz ám mindig a hatalom kezébe a jog, hanem lesz idő, mikor a jog kezében lesz a hatalom, mert a mostani működésök: *rablás*.

... a törvényszékhez hasonló az ország- ház s a képviselők is. Csak azért vannak, hogy *raboljanak*.

Később áttérve a büntetésekre, úgy okoskodik: Ha én valakit főbe ütök — az *erőszak*; ha engem ütnek főbe a *rendőrök* — az *jogi*; ha én valakit megölök *gyilkosság*, ha az állam fizet azért, hogy valakit felakasztanak — az *igazságszolgáltatás*, s ezért hevesen tiltakozik, hogy felette *valaki* ítélkezzen, mert ő — nem ismeri el a bíróság hatalmát.

Később megtámadja a parlamentet — a választásokért.

Ilyen stílusban írta meg mind a huszonöt oldal a bölcsész ur!

A cikk felolvasása után az elnök felolvassa beüsmérő vallomását, arra nézve, hogy a cikket ő írta s hogy érte a felelősséget is elvállalta, majd később az ügyész kérésére igazolták azt, hogy a vádlott már két ízben volt büntetve kuruzslásért, egyszer 50 frt pénzbüntetésre, másodsor 8 napi fogházra, mindkétszer a szarvasi járásbíróóság által.

Ezzel véget ért a bizonyítása eljárás s az ügyész előterjesztette

vádbeszédét

a következőkben:

Engedjék meg, hogy mielőtt részletesen foglalkoznék a váddal s a bizonyítással, foglalkozzam a vádlott személyiségével, akit iratából ma teljesen ismert. Nem akarom a vádlottnak távollétét felhasználni arra, hogy őt gyanúsítsam, úgy fogom leírni, amint megismertem.

A vádlott kuruzslással foglalkozik, kenőcsöket csinál a mi a nép egészsége ellen történik. De nem ez az egyedüli foglalkozása, mert ezen felül még bölcsész is, aki magas röptű tanokat hirdet.

Ha valaki ezt a cikket elolvassa, azt hiszi, hogy ezt az ember baráti szeretet diktálta, pedig nem úgy van, azért írta, mert elítélték. Nem józan kritikát gyakorol ő a bíróságok működése felett, hanem lázít.

Vegyük a szavakat, amiket a vádlott leggyakrabban használ: *rabló*, *zsvány*, *gazember*, *haramia*, *számár* stb. csak úgy hemzseg a munkájában, úgy hogy amikor azt elolvassa az ember, szánalmat érez az írója iránt, mert mindjárt láthatja, hogy ez csak egy beteges agyban keletkezhetett. De nem a közérdek vezeteti a vádlottat, amint ő azt fel akarja tüntetni, hanem tisztán csak magánérdek vezeteti őt, hiszen kitetszik az egész munkából az, hogy azért írta, mivel a kuruzslásért megbüntették.

A vádlottnak nem ez az első cselekedete, már több ízben felkérték, hogy hagyja abba a lázítást, de hiába, mert mindig előről kezd rövid szünet után.

Vegyék figyelembe esküdt Uraim, hogy ez a füzetet a vádlott a műveletlen emberek között terjesztette el, akik fel nem tudják annak tartalmát fogni s akik vakon elhiszik ezeket a rágalmakat.

A műveletlen emberek között sokkal jobban elterjed a lázítás s így ez igen súlyosító körülmény.

Nem áll az, hogy a röpirat nem terjedt el, mert annak nagy része szét volt küldve mikor lefoglalták s csak 217 példányt foglaltak le a postán s három példányt a rendőrség csipett el.

A törvény büntetendőnek mondja ki azt, hivatkozom a törvényekre.

Ezután *Illesből* idéz, majd foglalkozik a bűncselekménnyel végül kéri a vádlottat kimondani a lázításban vétkesnek.

A remek vádbeszéd után *Paczauer* esküdt azt a kérdést intézte a törvényszékhez, hogy hány példány van lefoglalva, mire konstata, hogy 217 darabot foglaltak le, azóta pedig a csendőrség négyet talált a nép között, a minnek konstata, mire az elnök felolvastatta a kérdőpontokat, mire az esküdték visszavonultak ítélet hozatalra.

A verdikt.

Tizenegy órakor kihirdette *Hoványi* Géza az esküdtzék verdiktjét a következőkben:

I. Foglaltatik-e a cikkben a 173. §-ban megállapított alkotmány elleni *láztítás*? *12 igen*.

II. Foglaltatik-e benne törvény elleni *izgatás*? *12 igen*.

III. Szerzője-e *Nyiry* Elek? *12 igen*.

IV. Vétkes-e a lázításban? *12 igen*.

V. Vétkes-e az izgatásban? *12 igen*.

Igy az esküdtzék a vádlottat egyhangulag bűnösnek mondta ki úgy a lázításban, mint az izgatásban.

A törvényszék ezen verdikt alapján visszavonult ítélethozatalra, s az elnök rövid idő mulva kihirdette a törvényszék

ítéletét,

mely szerint a vádlottat a törvényszék a bűntető törvénykönyv 173. §-ában foglalt *láztító* s a 172. §-ban foglalt *izgatásért egy évi fogházzal s tíz frt pénzbüntetésre* itéli *Nyiry* Eleket, elrendeli továbbá az elkövetett példányoknak a megsemmisítését s az ítéletet közzé tenni rendeli a Szarvasi Lapokban a vádlott költségére.

A Rhédey-ek nem haltak ki.

Közöltük mi is annak idején azt az elszomorító hirt, hogy az egykor oly híres *Rhédey* családnak magva szakadt. Ugyanis ez évi április 21-én meghalt *Rhédey* Gábor gróf, a főrendiház tagja. Abban a hitben, hogy ő volt a híres nemzetség utolsó férfi sarja, ősi szokás szerint megfordították a ódon esaládi sirbolt címeres pajzsát. A hivatalos lapban pedig megjelent egy hirdetés, melyben a belügyminiszter és a főrendiház elnöke felszólítanak mindenkit, hogy ha esetleg mégis tudna valahol egy élő *Rhédey*t, hat hónapon belül jelentse be.

A napokban meglátogatta a „Bud. Hirlap” szerkesztőségét egy polgárisan öltözött asszony.

— *Rhédey* Magdolna vagyok, mondotta. Meg akarom czáfolni azt a hirt, mintha a *Rhédey*-nemzetség kihalt volna.

Azután elmondta, hogy *Félegyházán* lakik férjével, *Schmied* Gyula asztalosmesterrel. Kivüle még hatan vannak *Rhédey*ek: három leány és három férfi, *János*, *Gábor* és *József*. Édes apjuk, *Rhédey* József, *Félegyházán* született 1801-ben és ott halt meg kolerában 1855-ben. Nagyatyjuk, *Rhédey* József, a nemzetség régi megyéjéből, *Biharból* vándorolt *Félegyházára*, a hol városi tanácsos volt, s 1806-ban halt meg. Első felesége egy *Beleznay* grófnő volt. Az erről szóló halálozási levelet meg is mutatta. Nemesi levelüket 1848-ban elszedte tőlük az ellenség. Azt tudja, hogy atyjának még nagy birtokai voltak. A *Rhédey*-nemzetséggel való rokonságukat régi levéllel bizonyíthatja, amit *Rhédey* Ferencz irt valami nagy pörös ügyben *Rhédey* Józsefhez, *Schmied* Gyuláné édes atyjához. Az eisárgult levelek 1847-ből valók. Mindegyike így van czimezve:

Nemes, nemzetes és vitézlő

Rédey József urnak

atyafiságos tisztelettel.

Félegyházán.

Az egyikben ez olvasható:

... Édes ötsém, szeretem *Rédey* atyámfiait, érettek mindent elkövetek, én mint legidősebb az *Redey*ek közt, sokszor hallottam elszármazásokat, meggyőződésből kívánom csatlakozásokat, mert átok illeti azokat, kik el-

hanyagolták születési jogukat. Sajnálom, hogy Armálisunkat, ki szinte magokat is ilet nem láthatták.

A másikban, a mely 1847. május 25-én kelt Tapolezáról, a többi közt ezt írja:

... Gyöngyösön vannak nemzetiségünkől, kik közül ismerek egy Rédey László nevű orvos doktort, Pesten tavalyi esztendőben asszisztens volt a Rókus-ispotályban. Most ott vagyon-e, nem tudom, de őt is a feljövétel alkalmával, de előbb is jó lesz megkeresni és vélek ezt a dolgot tudatni, mint hogy azok is szinte hasonló szándékban vannak, hozzánk való csatlakozása sokkal biztosabb fog lenni, mintha a gróf Rédeiekhez, kik szinte atyánkfiai, szándékoznak csatlakozni, annyival is inkább, mivel mi nem féljük ily érdemben az urodalmainkat, azért össze fogva egy erővel mindnyájon, kik azon lineához tartozó, őket felszólítani, hogy utóbb szemrehányást ne tehessenek.

Rhédei Ferencz,
Zalamegyének esküdteje.

Schmiedt Gyuláné és testvérei jogot tartanak a czimre és esetleg a vagyonra s bejelentik ezt a főrendiháznak.

Egy szava hihető ember bizonyítja, hogy 1876-ban találkozott és hosszabb ideig barátkozott Berlinben egy Rhédey gróffal, a ki akkor a Lánchajózási Társaság igazgatója volt. Elmondta neki, hogy egyik őse Magyarországból vándorolt német földre, s ott családot alapított.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Május 29. A gyorsíró-kör Stolze-ünnepélye.
Junius 2-án. A nagyváradai m. k. áll. főreáliskola ifjuság majálisa.

Junius 7. Gimnázisták majálisa a Félix-fürdőben.

Junius 14. Biharmegye központi választmányának ülése d. e. 11 órakor.

Junius 15. Katholikuskör junialisa a Püspök-fürdőben.

Regészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Papszentelés.** Dr. Schluach Lőrincz bibornok-püspök junius hó 2-án, 4-én és 5-én adja fel házi kápolnájában a kisebb egyházi rendeket Kovács Rudolf végzett papnövendéknek, a Szt. József intézet hely. tanulmányi felügyelőjének. A pappá szentelést junius 7-én a székesegyházban végzi O Eminenciája.

* **Papnövendékek felvétele.** A nagyváradai I. szert. papnövelde papnövendékek felvételét julius hó 2-án eszközli dr. Schluach bibornok. A kik papnövendékek óhajtanak lenni, julius hó 1-én jelentkezzenek, keresztlevelük és iskolai bizonyítványuk bemutatása mellett, a püspökség titkári hivatalában.

* **Uj regényünk.** Mai számunkban kezdjük meg *Neidegg*, az ismert német novellista egyik legkitünőbb regényének közlését, *Tátraházi R. P.* fordításában. A kitünő emberismerő egy modern ember küzdelmeit festi, melyekkel magának az emberi társadalomban kiváló állást akar biztosítani az emberi lélek legbecesebb tulajdonait is áldozatul dobva a becsvágy bálványának. Azt hisszük, hogy olvasóink figyelmét a mindvégig érdekes történet teljesen lefogja bilincselni.

* **Aldozó esütörtök a románoknál.** A gör. kath. és görög keleti egyházakban ma ülik az Üdvözítő menybemenetelének emlékét. Az összes egyházakban ünnepélyes istentiszteleteket tartanak; különösen nagy fényvel tartják meg az istentiszteletet a helybeli gör. kath. székesegyházban.

* **Papp Miklós kitüntetése.** Pár év óta a helyi sajtó egy részében sok panasz, támadás

jelent meg a nagyváradai kir. pénzügyigazgatóság egyik-másik főtisztviselője ellen. Ezek a panaszok és támadások azonban még csaknem is érintették Papp Miklós kir. pénzügyigazgatót, aki pár év óta vezeti a helybeli pénzügyigazgatóságot. Ugy a nagyközönség, mint a hivattal érintkező felek és a vezetése alatt működő tisztviselők teljes becsülését, elismerését érdemelte ki igazságos, lehetőségig méltányos eljárásával s a társaséletben tapasztalt szívélyes, lekötélöző modorával. Hivatalos működésével felettes hatóságának is kivívta elismerését amit legjobban igazol a legfelsőbb királyi megnyilatkozás. Király ő Felsege ugyanis királyi t n á c s o s s á nevezte ki. Együttal a VI. fizetési osztályba lépett elő a kitüntetett pénzügyigazgató.

* **A Garay-szobor leleplezése.** Most bocsátották ki a meghívókat a Garay János költő szobrának junius 5-én délelőtt 10 órakor szegszárdon történő leleplezésére. Az ünnepség a Garay-téren fog lefolyni az alábbi műsor szerint: 1. Himnusz, éneklí a szegszárdi dalárda. 2. Fördös Vilmos, a szobor-bizottság elnökének megnyitó beszéde. 3. Rátkay László orsz. képviselő a szobor-bizottság tagjának ünnepi beszéde, s ennek tartama alatt a szobor leleplezése. 4. Dr. Várad Antal, pályanyertes alkalmi ódája, szavalja a költő. 5. különböző testületek képviselőinek beszédei. 6. A szobor-bizottság elnökének beszéde, melylyel a szobrot Szegszárd nagy község gondozásába átadja. 7. Szegszárd nagyközség képviselőjének beszéde, melylyel a szobrot átveszi. 8. Szózat, éneklí a szegszárdi dalárda. Délután 1 1/2 órakor a Szegszárd-Szálló nagytermében az előre jelentkezettek számára közebed. Ezzel egyidejűleg délután 2 órától kezdve a gimnázium melletti téren térzene, szolgáltatója a szegszárdi tűzoltó zenekar. Este 9 órakor a kaszinó kerti helyiségében táncestély, belépti díj személyenkint 1 forint. A Garay-téren tribünök állítanak fel; egy tribünjegy ára 1 forint, egy páholy jegy (4 szék) ára 8 forint. A közebedre egy teríték ára minden beleértve 5 forint. Jelentkezés csak május 29-éig fogadtatik el.

* **Gerő fizetés emelését a miniszter helybenhagyta.** A mult hónapi városi közgyűlés elhatározta, hogy Gerő Ármín rendőrkapitány fizetését szorgalma elismerésül 400 frttal felemeli. A közgyűlésen keresztül ment ez a határozat, azonban azt az egyik bizottsági tag megfelebbezte. A miniszter mint most biztos forrásból értesülünk, elvetette a felebbezést s így a rendőrkapitány megkapja a megérdemelt fizetés emelést.

* **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Glauzer Gyula nagyváradai pénzügyigazgatósági díjas számgymkornokot a nagybányai kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségben adótisztte, — *Mikszka* Lajos nagyváradai kir. adótisztte pedig a nyitrai pénzügyigazgatósághoz ideiglenes pénzügyi fogalmazóvá kinevezte.

* **Szacsvay vértanu emléke.** Déry János törvényhatósági bizottsági tag indítványára Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága felhívta a már évekkal előbb megalakult, de soha sem működött »Szacsvay-szobor-bizottságot«, hogy Szacsvay Imre vértanu emlékének megörökítésére nézve tegyen javaslatot. A városi pénztár e czélra már tekintélyes alapot kezel, a miből a vértanunak, Nagyvárad első országgyűlési képviselőjének méltó emléket lehet emelni. A bizottság szombaton, április hó 28-án délután 8 órakor ülést tart.

* **Elhunyt matróna.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Beznák Géza Jolán, Gyula, Aladár Ilona fájdalommal telt szízzel tudatják, hogy özv. M a g Emánuelné szül. Mechel Alojzia élte 85-ik évében f. hó 24-én délután fél 4 órakor a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után az Urban elhunyt. A megboldogult földi maradványai f. hó 26-án délután 4 órakor fog-

nak a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint Szent-János utcza 387. számú gyászházban beszenteltetni és a várad-olaszti temetőben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 27-én d. e. 10 órakor fog a várad-olaszti róm. kath. plebánia templomban az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességlétele az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1898. május 24. Áldás és béke hamvaira!

* **Zichy Antal végrendelete.** A budapesti kir. törvényszéknél ma délelőtt hirdették ki Zichy Antal végrendeletét, a mely szerint a Wesselényi-utczában levő s 80,000 frt értékű házát a M.-Tud.-Akadémiának hagyományozza, a Rottenbiller-utcza házát pedig, a mely 50,000 frtot ér, a fővárosnak, ez utóbbit azonban azzal a kikötéssel, hogy az özvegyének ott haláláig szabad lakása legyen. A zalamegyei birtokát az unokaöccsére, Zichy Miklósról a hírneves festőművészre Zichy Mihály fiára hagyta, de azzal a fentartással, hogy az özvegy a birtok után évi 1600 frtot kap.

* **Diszes temetés.** Néhai *Kövé* Sándor ügyvédet, Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagját tegnap délelőtt nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A temetésen előkelő nagy közönség volt jelen; a városi tisztikar dr. Bulyovszkyval, a törvényhatóság tagjai közül sokan; az ügyvédi kar számos tagja. *Csák* Máté ev. ref. lelkész megható, szép gyászbeszédet és imát mondott. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították. Az elhunytat az olaszsi sirkertben hantolták el.

* **Olcsóbb a liszt.** A gabona ára lassan-lassan alább száll. Az állandóbb árcsökkenésre végre a malmok és a liszt kereskezők is megemberelték magukat aminek megett az a jó következménye, hogy pár nap óta a liszt ára Nagyváradon is pár krajczárral olcsóbb. A mostani nagyon is érezhető drágaságban a szegény népre a liszt áraknak csökkenése igen fontos.

* **Körözs-utcza kövezése.** Balogh Döme városi törvényhatósági bizottsági tag már többször felszólalt Nagy-Körözs-utcza érdekében. Ez az utcza, hála és dicsőség a város »bölcs« gondoskodásának, csak hármass-utcza betorkolásáig van kövezve, az utcza alsó része pedig sáros, poros, elhagyatott. Pedig ez az ut szolgál marhahajtó utnak a vásártérre. Balogh Döme tegnap beadványt intézett a városhoz, a melyben ismételve rámutat Körözs-utcza alsó részének mizerabilis állapotára s kéri az uttest kikövezését.

* **Névváltoztatás.** A belügyminiszter Ciuperceanu János csendőrnek megengedte, hogy vezetéknévét »Csatári«-ra változtassa.

* **Bimbó hervadás.** Herczegh János bihar-püspöki jegyzőt súlyos gyász érte. Legkisebb gyermeke, a család szemefénye, a kis Magdolna, tegnap hajnalban meghalt. Ma délután temetik.

* **A mai tornaverseny.** A prémontrei kath. főgymnáziumban ma ifjusági tornaverseny lesz, a mely ugyan egyértelmű a vizsgálattal, de tényleg nem lesz más, mint tornaverseny; előképe mindannak, a mit a nagyváradai tanuló ifjuság az idén Aradon majd bemutatni fog, az országos ifjusági tornaversenyen. A nagyváradai tanuló ifjuság torna-ügye nagyon jó kezekben van, mikor Rátkay József, az ő lelkiismeretességével és fáradhatatlan buzgalomával áll, mint oktató és vezető, ennek a fontos és közérdekű ügynek az élén. Vannak bizonyára sokan, akik ennek a dolognak nem tulajdonítanak valami nagy fontosságot, s úgy gondolják, hogy az ifjuság nevelésében éppen a torna-tanítás a legkevésbé fontos és nem nagy horderejű; hisszük azonban, hogy jóval nagyobb azok száma, akik másképpen gondolkodnak és bizonyára érdeklődéssel fogják megkeresni a főgymnáziumi

ifjúság tornaversenyét, a mely délután négy órakor kezdődik és előreláthatólag 6 óráig fog tartani.

A verseny műsora az egyes versenyző csoportok sorrendje szerint különben a következő:

1. Aradiak szabad gyakorlata, vezeti Mercsu Viktor.
2. Káprás támfá, lóugrás, vezeti Váradi Sándor.
3. Távol ugrás, rúdugrás, vezeti Mercsa Viktor.
4. Kötélugrás, vezeti Bognár Ferencz.
5. Nyújtó, vezeti Marcsa Viktor.
6. Magas rúdugrás, vezeti Marcsa Viktor.
7. Kötél mászás, vezeti Böszörményi László.
8. Korlát, vezeti Fehér Adolf.
9. Vasbot, vezeti Pecsényánszky István.
10. Súly dobás, vezeti Misuray Ágoston.
11. Lapda játék, vezeti Medvigy Mihály.
12. Mászó pózna, vezeti Medvigy Mihály.
13. Kötél húzás, vezeti Dula József.
14. Katonai gyakorlatok.

* **Tisztelegések a tanfelügyelőnél.** Sipos Orbán tanfelügyelőnél a tegnapi folyamán, névnapja alkalmából, tisztelegtek a vezetése alatt álló nagyváradai tanítók és igazgatók, valamint a tanítók egyesülete is és szerencsekívánataikat fejezték ki a váradai pedagógusok nesztora és vezetője előtt.

* **Megnyílt az uszoda.** Feldmann Jakab már felállította uszodáját a Körözsön, hogy a forráság elöl legyen hova menekülni, akinek elég ideje van erre. A szegényebb népnek azonban még mindig nélkülözni kell az olcsó fürdőt, a mely pedig nagyon is fontos közegészségi szükségletet pótolna. — A tanács tegnapi üléséből felhívta Feldmann Jakabot, hogy mutassa be az uszodájában fennálló fürdési díjszabást.

* **Borzalmas versenykuglizás.** Pünkösdi hétfőjén pártját ritkító mozgalomnak lesz színhelye a Kath. Kör kerthelyisége. Már délután kezdetét vesi a második versenykuglizás. Az óriási méretű versenykuglizás győztesei a következő díjak várnak: 1 arany (mint ilyen), 3 forint (mint olyan), 2 forint (mint mindig ilyen), 1 forint (mint csupán ilyen) fél forint (mint már ilyen) és vigaszdíj (mint eddig még édes ismeretlen). A nagyszabású versenyre, mint halljuk, özőnével jelentkeztek még Cavite-falvából is. Csátáry József 2 és fél billiárdot prelinált bíróbakra. A verseny végangulata kiszámíthatatlan.

* **Öngyilkos könyvkötő segéd.** Tegnap reggel Moskovits Ármin 22 éves könyvkötő segéd, Pál utcza lakásán szíven lőtte magát és azonnal meg is halt, úgy hogy mire dr. Korda Kálmán orvos a tett színhelyére érkezett, a szereucséltlen ember már meghalt. A hivatalos vizsgálat nem tudta kideríteni az öngyilkosság okát, mert a legényt mindenki derék, becsületes, szorgalmas és jókedvű munkásnak ösmerte, aki még tegnap előtt este a színházba volt s onnan haza ment. Reggel azután irt egy czédulát, amin ez áll:

— Ez az én szerencsétlenségem oka!

Sem többet, sem kevesebbet, azután vette a revolvert s mellbe lőtte magát. A lövés szíven találta s azonnali halált okozott. A boldogtalan embert ma temetik el.

* **Stein S. sérvkötő-, kötszer-, gummiczikkék, keztyű és férfi-divat áruháza Nagyvárad, fő-utca, Bazár-épület.** Ajánlja a raktáron lévő mindezenemü gummi-árakat, uri divatcikkéket, kalapok, nyakkendők, esernyők és sítábotokat legszebb kivitelben és jutányos árban. Készít mérték után és orvosi rendelésre is sérv- és háskötőket, nemkülönbén férfi- és női keztyűket. Keztyű tisztítását gyorsan eszközöl.

Ifj. Gárdos Lajos bűnügye.

Hitvesgyilkossággal vádolt ifj. Gárdos Lajos szigorló mérnök bűnpöre ma az utolsó fórum, a kir. kuria elé került.

Az utóbbi évek e legszenzációsabb bűnügyével a kir. kuria V-ik büntető tanács foglalkozik, Paics Andor tanácselnök elnökle

alatt. Előadó: Bömeter Gyula, szavazó bírák: Szeremley Lajos, Neuberger Ignác, dr. Válfai Bertalan, Berlógia Ádám és Farkas Géza kuriai bírák.

Komoly ünnepélyes arccal fogtak hozzá délelőtt 10 órakor a bűnpör tárgyalásához a bírák. Elsőnek jelent meg az érdeklődők közül a vádolt édes atya id. Gárdos Lajos, a ki feszült figyelemmel hallgatja a legfelső fórum bírái minden megjegyzését. A tárgyalás különben meglehetősen nehézkesen haladt előre, az előadó lassu beszédü öreg ur s így valószínű, hogy a terjedelmes irat csomó felolvasása igénybe veszi a mai napot.

Ifj. Gárdos Lajos bűnügye eléggé ismeretes, anyósa özv. Fedoresákné azzal vádolja, hogy megmérgezte a feleségét. A fölmerült gyanúkok alapján, a vizsgáló bíró vizsgálati fogságba helyezte ifj. Gárdos Lajost, a törvényszék s majd a kir. tábla hitvesgyilkosság miatt vád alá helyezte. A végtárgyalás azonban, mi pozitív bizonyítékot sem tudott felmutatni, de azért a törvényszék, a logika öröktörvényeire támaszkodott, *életfogytig tartó fegyházra* ítélte ifj. Gárdos Lajost.

Az elítélt védője, Friedmann Bernát dr. a kir. táblához fellebbezett s ez föl is mentette ifj. Gárdost, de továbbra is vizsgálati fogságba hagyta.

A védő ez ellen fellebbezett, az ügyészség pedig a fölmentés ellen.

Bömeter Gyula előadó ismertetőn az esetet, áttért a vizsgálati s a végtárgyalási jegyzőkönyvektől olvasásra jelezte, hogy a tanu vallomások közül a legterhelőbb a Hóliczy József vallomása.

A bonczjegyzőkönyv felolvasása után a bírósági vegyész terjedelmes szakvéleményét olvasták fel, mely kizártnak tartja az atropin mérgezést, mint Ajtay tanár állította s morfium mérgezésről beszél.

SPORT.

Kerékpárverseny választmányi ülése.

A Nagyváradai Kerékpár-Egyesület ma délután 6 órakor a sport-téri helyiségben Kunz Gusztáv elnökle alatt választmányi ülést tartott, melyben a vasárnapi versenyre vonatkozó többrendbeli fontos határozaton kívül következő tagokat vett fel az egyesület kebelében: May Sándorné, Schwarcz Ferencz, dr. Benedek Vilmos, Tompa Kálmán, Bakhó Gyula (Debreczen), Keszler Gyula (Debreczen), Fehér Andor, Jüngling Gyula, ifj. Novák Lajos.

A verseny iránt általános az érdeklődés. Ujabbán Budapest és Kolozsvárról is többen jelentkeztek, köztük nők is. A tribünjegyeket az egyesület nőtágjai árusítják, még pedig oly ambícióval, hogy a verseny napján nem is lesz többé hapható tribünjegy.

A mai ülés egyszersmind megválasztotta a versenybizottságot.

Versenybíró: Des Escherolles Kruspér Sándor. Célbíró: Kunz Gusztáv. Indítók: Ifj. Rimanóczy Kálmán és Jüngling József. Pályabírák: Dr. Berkovics Miklós, Fekete Sándor, Szántó Lajos. Időmérők: Weingärtner Andor és Fleischacker Hugó. Körszámláló: Hollósy Jenő. Számrendező: Sonnenfeld Adolf és ifj. Janky Antal. Pályafelügyelők: Held József, Havas Hugó, Bebb Nándor, Cziller Imre, Schmützler János, Deutsch Ede. Orvos: Dr. Kassay Kálmán. Versenyintéző: Mezey Mihály. Titkár: Dr. Kurländer Ede.

Debreczeni kerékpárosok Nagyváradon. A debreczeni kerékpár-egylet f. hó 29-én, azaz

Pünkösdi első napján kirándulást óhajt tenni Nagyváradra, hol ugyanakkor pályaversenyt rendez az itteni egylet tiszteletükre. A kirándulás tervezete a következő: Gyülekezés f. hó 29-én reggel fél 5 órakor a Bika szálloda előtt, indulás pontban 5 órakor. Utirány: Debreczen, M.-Pécs, Sáránd, Der eske, B.-Ujfalú, B.-Szt.-Márton. M.-Peterd, M.-Keresztes, Ártánd, Bors, B.-Püspöki, Nagyvárad. Távolság 76 kilométer, hajtási tempó kilométerenkint 4 perc, minden 10 kilométer után 10 perc pihenő. Megérkezés Nagyváradra délelőtt 11 óra 10 perczkor, hol is az egylet fogadni fogja őket. A kirándulók a Rimanóczy szállodában lesznek elszállásolva. Visszaindulás 30-án délután fél 2 órakor, a fenti tempó és utirány szerint, megérkezés Debreczenbe 7 óra 40 perczkor.

SZÍNHÁZ.

Négy évszak.

Idyli 4 képben. Irták: Hevesi József és Hetényi Béla.

Soha még mostohább fogadtatás nem került bemutató színpadra, mint a *Négy évszak* tegnap este. $\frac{3}{4}$ -ra járt már idő, míg a földszinti támlásszékeken vagy 8 néző összevrodott; a páholyok is ijesztoleg meredtek üres torkukkal erre a 8 szál publikumra, a mely fázosan nézte egymást és az emeletet és a karzatot, hogy no már most mi lesz ebből? Igazság szerint akkor mutatkozott egy kevés publikum, mikor a függőnyt első izben leeresztették. De az egész este szinte kougott a fabódé belseje. Nem tudom, mi ébresztett ekkora ellenszenvet a tegnapi újdonsággal szemben, de tény az, hogy nagyobb érdeklődést is megérdemelt volna a bemutató. Nem dráma, nem is drámai képsorozat s így szorosán véve nem is színpadi alkotás ez a *Négy évszak*, hanem poetikus idyll. Poéta emberek irták, sok finomsággal és sok romantikával, de kevesebb elevenséggel és való élethez közelebb álló közvetlenséggel. A szerelem négy korszakát mutatják be, az ifjukorét a tavaszban, a fiatal házásokét a nyárban, az ezüstlakodalmasokét az őszben és az aggastyánok megindító ragaszkodását a télben. A képeknek különös bájú ad az a körülmény, hogy a négy évszak mindegyikében ugyanaz a két fő alak szerepel. Nem Ádám és Éva, mert hiszen ilyen nagy dolgoknak kicsi ez a keret, hanem a mai Ádám és Éva; lehetőleg kevés színekkel, inkább csak egy-két odavetett vonásban. A *tavasz* Ádámja egy önkéntes, *Kardos* Bandi (Pataki), aki egy hadgyakorlat alkalmával, mint őrszem látja színről-színre ideálját, Évát, a ki különben *Helén* (Miklósi J.) Ez a kép amilyen naiv, oly kevésbé sikerült is. De bár a tulságos naivitás, meg az önkéntesnek nagyon ügyefogyottan megrajzolt alakja ront is a tiszta hatáson, átlenget az egész képet a gyermek-szerelem tüde varázsa és a tulságos sok poézis közt szinte jóleső alakok a darabos bakakáplár (Szentgyörgyi.) meg a tulságosan illemdus nevelőnő (Váradiné). A két élő ellentét, így egymás mellé állítva a komikum ellenállhatatlan erejével hat. Mindamellet ez az első kép hidegen hagyta a publikumot s ha nincs a második olyan jó, mint a minő jó volt tényleg, bizony befagy a darab. Azonban a *nyár*, ez kitünő valami volt. A zsörtölődő fiatal házaspár, a békítőnek beállt éhes sógor (Vendrey) az ebéd tönkrementé miatt bösz szakácsné (Marosi) egytől-egyig kitünő alakok és maga a kifejtett, a mikor ugyanis a roppant éhes sógor a végleg összezörrent házastársakat egyetlen revolver lövéssel (melyet ezek kölcsönösen végzetesre magyaráznak) kibékíti és diadalmasan kiáltja, hogy találjanak, a legkomikusabb

és a legjobb jelenetek egyike. Az ősz más dolog ismét. A 25 éves házások Velenczét keresik fel s abban is azt a szállodát, ahol egykor a nászutjukban pihenőt tartottak. Sok minden megváltozott, maguk is deresedő fürtökkel és fáradtan járják meg az egykor oly édes utat. A férj még itt is tüzes udvarlónak indul és egy fiatal, bájos festőnőnek (Solti H) tenné a szépet; de hamarosan kudarcot vall, mert a festőnő modellt keres benne, Laczfí István alakjához. Hogy miért éppen benne, aki koros volta daczára is elég csinos férfi, a tömzsi, rut, veres orrunak leirt és elképzelt Laczfí alakjához, hát ezt nem értjük. Eltekintve azonban ettől, a kép utolsó jelenete, mikor a feleség reápirít a kikapós férjére és ennek bünbánatát látva, ledobja köpenyét s bemutatja férjének magát 25-évvvel ezelőtti alakjában, s mikor a bájos képhez felhangzik a Barcarola lány hangja, frappáns hatásúvá lesz a végjelenet. A tél sokkal kisebb, színekben sokkal gyöngébb jelenet, mint a többi. A nagyapó és nagyanyó alakjai nagyon gyerekesek és bizony ezt a képet csak az az összepörlekedés teszi valamire valóvá, mikor a nagyapó feltékenykedni kezd és kijelenti, hogy válni fog. — Egyébiránt általánosságban jó a darab, de nem a legjobb. *Miklósi Ilona és Pataki* kitűnően játszották meg a két főalakot, különösen a második és a negyedik képből. *Szentgyörgyi, Váradiné Marosi A. és Solti H.* is sok jót adtak rövid életű szerepeikben. *Vendrei* kabinet-alakítást produkált. Taps bőven; világítás szép; az énekkar tisztában is énekelhetett volna, ha már *Kassay* olyan rubato énekelte. — i.

Színhazi hírek. A *Kukta kisasszony*, *Márkus József* énekes bohózata kerül holnap pénteken először színre. A vig muzsának ez ötletes terméke a legsikerültebb újdonsága volt a budapesti Népszínháznak az elmúlt színházi évadban, s a magyar szerző Bécsben is sok tapsot aratott, a hol németül is nagy tetszéssel adták darabját. Az igazgatóság háromszor egymás utáni előadásra tűzte ki a *Kukta kisasszonyt* azon reményben, hogy itt is kedvező fogadtatásra talál. A próbák serényen folynak a darabhoz, a melyek fő szerepeit *Margó J. Marosi A., Perényi M., Solti H., Turchányi O., Váradiné, Kassai, Leóvey, Nyáray, Rózsahegyi és Vendrey* játszák.

Heti műsor.

Csütörtök: Katona dolog.
Péntek: Kukta kisasszony. 1-szor.
Szombat: Kukta kisasszony 2-szor.
Vasárnap: d. u. Robinson.
este Kukta kisasszony 3-szor.

Közönség köre.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetetlen nőm és szeretett anyám temetésén való megjelenésük által fájdalmunkat enyhíteni iparkodtak, hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Milibak József és fia.

Igazságszolgáltatás.

A nagyváradi kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Polchy Mór.*

1278. Belán Flóre lopás.
1339. Kuk Vaszali lopás.
1411. Notiv János testi sértés.
1425. Popovits László rágalmozás.
1454. Sanyó József s. t. lopás orgazdaság.

1455. Juhász István s. t. magánlak sértés.
1501. Sztanis Mojszi rágalmozás.
1502. Hudák Mihály neje sikkasztás.
1539. Szabó Gusztáv lopás.
1540. Porezalmi Sándor orgazdaság.
1541. Sárosi János lopás.
1549. Vég Ede anyakönyvi kh.
1550. Darvasi Lajos anyakönyvi kh.
1577. Fanye Indre Tógyer lopás.

REGÉNY-CSARNOK.

ELŐRE!

Neidegg után fordította: Tátraházi R. P.

I. Fejezet.

Karlsbadban a fősaizon járta, hogy milyen fényes volt az, arról tanuságot tehettek a kursalon fényes termei. Fürdő helyen társalgó termek szórakozást kereső és előkelő alakokkal, ez ugyan mindennapi dolog; ami azonban a karlsbadi kursalonnak bizonyos sajátosságos jellegét kölcsönzött az volt, hogy képviselve volt ott mindenféle nemzet és az emberi társadalomból minden osztály. Ügyes szemlélő igazán szép nyelv és néptanulmányokat tehetett volna ott, de még a divatban is. A nyugati előkelő nő egyszerűséggel tüntetett, míg a keletiek már inkább magukra raktak minden czifraságot, e két osztály közt pedig rögtön fellehetett ismerni, ki a vidéki.

A mi pedig a nyelvet illeti, ez valóságos bábéli nyelvezavar volt és így a társalgás is némi akadályokba ütközött.

A nagy terem egyik sarkában állott két úr kik igazán érdeklődéssel figyelték az egész társaságot, tartásukról mindjárt meg lehetett ismerni, hogy valamikor katonatisztek voltak. A fiatalabb vigkedélyű barna úr volt, ki átlőtt lába miatt vonult nyugdíjába, most pedig fürdőbiztosi állást foglalt el, bizonyos büszkeséggel nézett körül a teremben.

— Nos báró úr, mit szói a mi Karlsbadunkhoz? — kérdezte Pétersdorfftól. — Ugy-e bár nagyon sokat emelkedett az utóbbi évek óta? Nemde jól töltöm be hivatalomat?

— Teljes elismeréssel vagyok működése fölött gróf úr — válaszolt Lantierinek a báró, ki nek kiejtéséről első pillanatra meg lehetett ismerni a szileziát. — A termek gyönyörűek, mióta restaurálták és így most sokkal nagyobb a forgalom is. A mi azonban legjobban érdekel, ez a sokféle tipikus alak. — Vizsgálva nézett körül a teremben. — Ugyan mondja csak, kicsoda ott az az úr? — kérdezte egy ügy negyvenöt évesnek látszó úrra mutatva, ki magas alakjával igazán feltűnt és ott egy ablakfülkében állott. — Igazán szép alak.

— Ah! az a magas ott az, a kiért annyira lelkesülni látszék — felelő a gróf, — az Waldheim Ervin követségi tanácsos, nem rég kapta a nemességet.

— Waldheim? . . . Waldheim? . . . ismétlé gondolkodva a báró.

— A név teljesen ismeretlen Ön előtt ugyan, hiszen itt is az. . . .

— Ismeretlennek nem mondhatnám — szakítá félbe Petersdorff — ugyan nem tudná nekem megmondani, mi volt az ő apja? —

— Az ilyen embereknél tulajdonképen az ember nem is tudja, ki volt az apja, — felelő Lantieri megvetőleg. — Azt tudom, hogy Waldheim úr rendkívül gőgös, tehetségeiről nagyon sokat tart, az igaz azoknak köszönheti állását. De hogy ki volt az apja? . . . az apja? . . . gondolkodott egy kissé. — Megvan, ha jól emlékszem, hát valahol Alsó Ausztriában egy kis városban tanító volt. Az öregnek nagy szerencséje volt, szép örökséghez jutott véletlenül és így aztán volt módja, kiképeztetni kedves fiát.

— Tanító? . . . Alsó Ausztriában? mégis csak az lesz, a kit én gondolok, mondá Petersdorff, hisz eszerint rokonságban vagyok vele, az igaz, hogy távoli.

Lantieri gróf felhúzta szemöldökét.

— Nem is sejtettem, hogy Waldheim úrily magas rokonságnak örvend, különben ez magyarázza egész arisztokrata külsejét is.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

A delegáció ülése.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) A delegációban a 30 milliós budget tárgyalását folytatják. Apponyi, Horánszky, Hegedüs, Bolgár, Tisza István után Kállay kijelentette nem tervezik a hadsereg kibővítését; a többség megszavazta.

Rálőtt a tanárjára.

Budapest, május 25. (Saj. tud. táv.) A fehértemplomi ügyvéd fia Zsiros Zoltán rálőtt tanárjára, mert latinból nem engedte érettségire.

Müller Frigyes meghalt.

Bécs, május 25. (Saját tud. távirata.) Müller Frigyes udvari tanácsos, egyetemi tanár meghalt.

Az angol alsó ház ülése.

Budapest, május 25. (Saját tud. táv.) Londonból jelentik: Az alsóház négy héti vita után befejezte az ir helyi közigazgatásról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását. A kormány által indítványozott alindítványokat elvetették.

Hicks Beach kincstári kancellár indítványozta, hogy a ház üléseit június 6-áig napolják el.

Dilke felvilágosítást kér arról, mikor tanácskozhat a ház a külpolitika felett és rámutat arra, hogy különböző miniszterek jelezték, hogy szövetségi politikát akarnak kezdeni. Beszéltek német szövetségről és más szövetségekről is. Ez fontos változás a külpolitikában, amelyet a háznak meg kellene vitatnia.

Hicks Beach kijelenti, hogy megálapodtak abban, hogy ma ne legyen külügyi vita. Ha az ellenzék a külpolitikáról akar tárgyalni, tegyen rosszalási indítványt.

Ezután elfogadták a ház elnapolásáról szóló indítványt.

A kormány válasza

Budapest, május 25. (Saját tud. táv.) Pretoriából sürgönyzik: A kormány ma közlése a Chamberlain táviratára adott választ szó szerinti szövegében; ez a szöveg megegyezik a »Star« által tegnapi közzétett szöveggel.

Az északnyugati vasut közgyűlése.

Bécs, május 25. (Saját. tud. táv.) Az északnyugati vasut közgyűlése egyhangulag elfogadta a tiszta nyereség hovaforrására vonatkozó javaslatokat. Ezek szerint a törzsrésztvények júliusi szelvényét 5, a lit. d. résztvényeket 11 és az élvezeti jegyeket 1 frttal váltják be.

A háboru.

Budapest, május 25. (Saj. tud. táv.) Madridból sürgönyzik: Megczáfolják azt a hírt, mintha az angol kormány felszólalást tett volna a spanyol kormánytól a csapatoknak Gibraltár körül való összehívása miatt.

Camara tengernagy Cadixba ment.

A hazletoni vérfürdő.

Budapest, május 25. (Saját tud. táv.) Washingtonból sürgönyzik: A külügyi hi-

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1898. évi május 1-től.

Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.						Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.					
	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	T. v.
Kolozsvár ind.	11 01	5 23	7 00	6 13	—	Budapest ind.	9 15	2 15	5 45	8 30	—	P.-Ladány ind.	4 06	1 31	6 00	2 29	6 05
B.-Hunyad >	12 20	6 40	8 37	7 54	—	Nagyvárad ind.	10 20	3 25	7 54	10 16	—	Debreczen >	5 22	3 —	6 55	3 56	8 20
Csucsá >	12 52	7 09	9 19	8 32	4 49	Szolnok >	11 19	4 23	9 27	11 31	—	Érmihályfalva érk.	6 35	4 01	7 38	4 58	9 28
Bucsa >	—	—	9 33	8 51	5 13	P.-Ladány >	12 55	5 55	11 53	2 00	5 00	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök-Ladány.					
Brátka >	—	—	9 50	9 10	5 38	Báránd >	—	—	12 07	2 12	5 17	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	
Rév >	1 34	7 47	10 08	9 30	6 13	Sáp >	1 17	6 15	12 24	2 27	5 38	Érmihályfalva ind.	6 36	11 09	5 35	9 14	8 13
Elesd >	1 48	7 59	10 25	9 48	6 42	B.-Ujfalu >	1 33	6 30	12 46	2 47	6 04	Debreczen >	3 37	12 36	8 15	10 27	8 54
Mező-Telegd >	2 01	8 11	10 42	10 07	7 10	M.-Peterd >	—	—	1 00	3 00	6 21	P.-Ladány érk.	5 13	1 45	9 45	11 28	9 48
F.-Vásárhely >	—	—	11 01	10 27	7 38	M.-Keresztes >	—	—	1 14	3 12	6 37	Debreczen—Nagy-Léta—Vértess.					
Várad-Velence >	2 25	8 32	11 10	10 37	7 51	Bors >	—	—	1 28	3 25	6 56	V. v.	V. v.	Vértess—Debreczen—Nagy-Léta			
Nagyvárad érk.	2 31	8 38	11 17	10 44	8 —	Püspöki >	—	—	1 36	3 32	7 08	Debreczen i.	8 35	4 21	Nagy-Léta-	5 25	1 05
Nagyvárad ind.	2 38	8 43	11 32	11 04	2 22	Nagyvárad érk.	2 11	7 07	1 48	3 42	7 22	Sáránd >	9 28	5 06	Vértess ind.	—	—
Püspöki >	—	8 51	11 42	11 14	2 37	Nagyvárad ind.	2 18	7 14	2 06	3 58	1 22	H.-Bagos >	9 41	5 17	M.-Pályi >	5 47	1 30
Bors >	—	—	11 50	11 22	2 48	V.-Velence >	2 25	—	2 30	4 05	1 31	H.-Pályi >	10 05	5 41	H.-Pályi >	6 03	1 48
Mező-Keresztes >	—	—	12 03	11 37	3 20	F.-Vásárhely >	—	—	2 41	4 16	1 46	M.-Pályi >	10 20	5 55	H.-Bagos >	6 18	2 05
Mező-Peterd >	—	—	12 15	11 50	3 38	M.-Telegd >	2 50	7 43	3 03	4 38	2 19	N.-Léta-	—	—	Sáránd >	6 40	2 29
B.-Ujfalu >	3 18	9 23	12 29	12 05	4 16	Elesd >	3 04	7 56	3 21	4 56	2 50	Vértess érk.	10 43	6 15	Debreczen é.	7 18	3 13
Sáp >	3 38	9 36	12 47	12 25	4 49	Rév >	3 26	8 18	3 45	5 20	3 32	Sáránd—Derecske, Derecske—Sáránd.					
Báránd >	—	—	1 01	12 41	5 13	Brátka >	—	—	4 06	5 43	4 08	Sáránd ind.	9 38	5 16	Derecske ind.	6 00	1 49
P.-Ladány >	3 56	9 59	1 34	1 19	5 50	Bucsa >	—	—	4 27	6 04	4 36	Derecske érk.	9 57	5 35	Sáránd érk.	6 20	2 09
Szolnok >	5 32	11 44	3 35	3 37	—	Csucsá >	4 16	9 06	4 53	6 31	5 03						
Nagy-Káta >	6 34	12 41	4 45	5 07	—	B.-Hunyad >	4 52	9 37	5 32	7 16	—						
Budapest érk.	7 50	1 50	6 20	7 10	—	Kolozsvár érk.	5 55	10 37	6 59	8 33	—						

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.											
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.								
Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Szeged ind.	3 45	10 25	6 40	Nagyvárad ind.	10 20	4 25	7 30	Arad ind.	5 10	11 20	9 35								
Ósi >	10 30	4 36	7 44	H.-M.-Vásárhely >	4 44	11 05	7 57	Gyula >	12 21	6 34	10 21	Kurtics >	5 39	11 52	10 07								
Less >	10 48	4 56	8 06	Orosháza >	5 39	11 54	9 38	Békés-Csaba >	2 23	7 17	4 32	Kétegyháza >	6 14	12 37	10 54								
Gyapju >	10 56	5 04	8 18	Csaba >	7 00	2 33	4 50	Kétegyháza >	2 54	7 44	5 03	Békes-Csaba >	7 —	2 33	4 50								
Cséffa >	11 0	5 12	8 29	Gyula >	7 27	3 05	5 26	Kurtics >	3 28	8 20	5 38	Gyula >	7 27	3 05	5 26								
Szalonta >	11 26	37	9 08	Sarkad >	7 47	3 27	5 56	Arad érk.	3 55	8 47	6 05	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31								
Kötegyán >	11 46	57	9 37	Kötegyán >	7 56	3 39	6 09	Szombatság-Rogoz—Dobrest.								Dobrest—Szombatság-Rogoz.							
Sarkad >	11 57	6 09	9 51	Szalonta >	8 23	4 10	6 47	Szombatság-Rogoz ind.	6 08	7 55	Dobrest ind.	4 22	6 36										
Gyula >	12 21	6 34	10 21	Cséffa >	8 42	4 34	7 18	Nánhegyesel >	6 34	8 21	Nánhegyesel >	4 32	6 46										
Csaba >	2 10	7 22	4 44	Gyapju >	—	4 42	7 29	Dobrest érk.	6 44	8 31	Szombatság-Rogoz érk.	4 56	7 10										
Orosháza >	3 10	8 32	5 50	Less >	9 04	5 00	7 51																
H.-M.-Vásárhely >	4 00	9 26	7 00	Ósi >	9 21	5 19	8 16																
Szeged >	4 35	10 20	7 55	Nagyvárad érk.	9 32	5 30	8 31																

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.									
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Th. v. sz. sz.		V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.							
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	Vaskóh ind.	4 30	2 30	Nagyvárad ind.	5 50	2 00	Gyoma ind.	3 40	2 40	V-Velence >	4 05	2 51							
V-Velence >	4 05	2 51	Lunka-Rézbánya >	4 42	2 43	Ósi >	6 08	2 70	Déva-Ványa >	4 37	3 40	Félix-Fürdő >	4 32	3 13							
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	Szudrics >	5 09	3 12	Uj-Palota >	6 24	3 00	Körös-Ladány >	5 13	4 23	Kardó >	4 50	3 27							
Kardó >	4 50	3 27	Belényes >	5 37	3 52	Gyires >	6 41	3 59	Szeghalom >	5 40	4 55	Magyar-Gyepes >	5 50	4 17							
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	Sonkolyos >	5 58	4 15	Körösszeg >	7 02	3 49	Vésztő >	6 12	5 36	Tasádfő >	6 07	4 31							
Tasádfő >	6 07	4 31	Belényes-Ujlak >	6 10	4 27	Szakál >	7 39	4 05	Kót >	6 38	6 08	Drág-Cséke >	6 30	4 45							
Drág-Cséke >	6 30	4 45	Borz >	6 19	4 37	Nagy-tóti >	7 55	4 21	Iráz >	6 52	6 23	Magyar-Cséke >	6 50	5 —							
Magyar-Cséke >	6 50	5 —	Sólyom >	6 35	4 58	Komádi >	8 25	4 32	Komádi >	7 10	7 02	Dusesd >	7 05	5 12							
Dusesd >	7 05	5 12	Gyanta >	6 56	5 19	Iráz >	8 42	4 49	Nagy-tóti >	7 22	7 14	Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47							
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	Hollód >	7 10	5 34	Kót >	9 19	5 14	Sakál >	7 48	7 49	Hollód >	7 58	5 58							
Hollód >	7 58	5 58	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	Vésztő >	9 44	5 32	Körösszeg >	8 11	8 13	Gyanta >	8 12	6 11							
Gyanta >	8 12	6 11	Dusesd >	7 55	6 34	Szeghalom >	10 34	6 13	Gyires >	8 33	8 38	Sólyom >	8 38	6 36							
Sólyom >	8 38	6 36	Magyar-Cséke >	8 07	6 49	Körös-Ladány >	11 —	6 31	Uj-Palota >	8 47	8 53	Borz >	8 53	6 50							
Borz >	8 53	6 50	Drág-Cséke >	8 26	7 17	Déva-Ványa >	12 03	7 21	Ósi >	9 03	9 13	Belényes-Ujlak >	9 05	7 01							
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	Tasádfő >	8 40	7 33	Gyoma érk.	12 45	8 06	Nagyvárad érk.	9 20	9 32	Sonkolyos >	9 18	7 13							
Sonkolyos >	9 18	7 13	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	Nagyvárad—Érmihályfalva															
Belényes >	10 04	7 47	Kardó >	9 27	8 31	Érmihályfalva—Nagyvárad.															
Szudrics >	10 27	8 09	Félix-Fürdő >	9 40	8 45	Nagyvárad ind.	6 50	5 40	Érmihályfalva ind.	5 05	5 20	Apátkeresztur >	10 46	8 41							
Lunka-Rézbánya >	10 56	8 21	V-Velence >	10 01	9 09	B.-Püspöki >	7 17	5 57	Érselind >	5 37	6 01	V.-Ábrány >	11 03	8 55							
Vaskóh érk.	11 12	8 49	Nagyvár érk.	10 11	9 19	Bihar >	7 44	6 20	Székelyhid >	6 14	6 46	Monos-Petri >	11 16	9 06							
Székelyhid—Margitta																					
Margitta—Székelyhid																					
Székelyhid ind.	9 50	7 55	Margitta ind.	4 35	4 45	Gyapoly >	8 29	7 03	Nagykágya >	6 27	7 00	Margitta érk.	11 28	9 16							
Apátkeresztur >	10 46	8 41	Monos-Petri >	4 46	4 56	B.-Diószeg >	8 52	7 24	Gyapoly >	6 42	7 20										
V.-Ábrány >	11 03	8 55	V.-Ábrány >	4 57	5 08	Nagykágya >	9 07	7 38	B.-Diószeg >	6 59	7 38										
Monos-Petri >	11 16	9 06	Apátkeresztur >	5 13	5 26	Székelyhid >	9 40	8 03	Paptamási >	7 24	8 04										
Margitta érk.	11 28	9 16	Székelyhid érk.	5 54	6 07	Érselind >	10 08	8 26	Bihar >	7 45	8 28										
Fürdő-vonatok.																					
Menetdíj kiban állami vasuton																					
I. o.	II. o.	III. o.	Sz. v.	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 16-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Sz. v.	Szept. 15-ig	Menetdíj kiban állami vasuton					
—	—	—	—	—	11 27	—	—	—	6 19	—	10 23	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	8 07	9 38	11 32	1 08	4 20	6 30	8 07	10 30	—	—	—	—	—	—	—				
30	15	10	7 53	9 24	11 17	12 54	4 06	6 09	7 53	10 13	—	—	—	—	—	—	—				
40	22	15	7 38	9 11	11 04	12 41	3 51	5 56	7 38	10 —	—	—	—	—	—	—	—				
40	22	15	7 35	9 08	11 —	12 38	3 48	5 52	7 35	—	—	—	—	—	—	—	—				
40	22	15	7 24	8 57	10 42	12 27	3 35	5 35	7 23	9 53	—	—	—	—	—	—	—				

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint Van kitüntetve. — A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik. A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.